

FINANȚAREA MUNICIPALĂ A TRANZIȚIEI ENERGETICE ȘI MĂSURI DE SPRIJIN EUROPEAN

REZUMAT

În afară de problema personalului calificat, finanțarea tranziției energetice reprezintă o temă centrală pentru localități. Ambele sunt absolut necesare și sunt strâns legate între ele. Multe departamente din administrație care au rolul de a promova tranziția energetică lucrează la proiecte finanțate din fonduri de sprijin sau sunt finanțate din fonduri de proiect. Este nevoie de personal calificat pentru a strânge fonduri, iar acest personal calificat este finanțat în mod regulat din aceleași fonduri. Prin urmare, este firesc ca în cadrul proiectului „Energiewende Partnerstadt 3.0“ (EWPS 3.0), finanțat de Ministerul Afacerilor Externe, să se fi pus problema posibilităților de finanțare și de sprijin pentru localități. Acest document RENEWS se bazează în mare parte pe experiențele acumulate în ultimii ani în cadrul proiectului, dar și pe un atelier digital organizat în cadrul proiectului, dedicat programelor de finanțare ale UE, cum ar fi Horizon Europe, The New European Bauhaus Facility, LIFE, Interreg, precum și fondul pentru forța de muncă calificată destinat parteneriatelor locale din întreaga lume.

AUTOR:

Dominik Enkelmann

Foto © aee

CU SPRIJINUL

Auswärtiges Amt

ÎN COLABORARE CU

RENEWABLE
ENERGY
AGENCY

SITUAȚIA INIȚIALĂ

Bugetele limitate ale autorităților locale reprezintă o temă recurentă în proiecte precum EWPS 3.0 sau Huckepack¹. Au nevoie de măsuri de finanțare pentru a promova tranziția energetică. La fel se întâmplă și în cazul orașelor înfrățite din cadrul EWPS 3.0: Stuttgart și Bălți, Greifswald și Goražde, Düsseldorf și Cernăuți, precum și Hoyerswerda și Novovolynsk.

De exemplu, orașul saxon Hoyerswerda beneficiază de finanțare din partea Oficiului Federal pentru Economie și Controlul Exporturilor (BAFA) în cadrul programului STARK (Consolidarea dinamicii transformării și relansarea bazinelor miniere și a locațiilor centralelor electrice pe cărbune), jucând un rol decisiv în procesul de transformare a regiunii Lausitz. Astfel, în prezent, Landul Saxonia beneficiază de un sprijin financiar de 458,64 milioane de euro, în timp ce regiunea Lausitz primește 313,04 milioane de euro, iar regiunea Germaniei Centrale încă 145,6 milioane de euro. Și Hoyerswerda beneficiază de acest lucru. Pe lângă alte finanțări din programul STARK, municipalitatea aplică în prezent și pentru două cereri de propuneri din cadrul Fondului pentru o tranziție justă. Timpii lungi de procesare și perioadele scurte de depunere a candidaturilor pentru cerințe ridicate îngreunează însă procesul de candidatură pentru municipalitate. În plus, potrivit declarațiilor autorităților locale, rata de finanțare nu va fi atât de mare pe cât se anunțase inițial. În timp ce administrația a estimat inițial 70 %, procentul se situează acum la doar 45 %. În general, toate întreprinderile municipale de utilități publice, precum și autoritățile locale au nevoie de sprijin în procesul de decarbonizare a aprovizionării cu energie. Fără subvenții, proiectele sunt practic imposibil de realizat din punct de vedere financiar. Rentabilitatea investiției apare adesea abia într-un viitor îndepărtat sau costurile trebuie suportate de cetățeni.

De aceea, orașul Hoyerswerda, la fel ca multe alte localități, depinde de soluții alternative de finanțare, cum ar fi proiectele finanțate din fonduri externe. În general, companiile municipale de utilități contribuie în mod semnificativ la furnizarea serviciilor publice în comunitate și, prin urmare, nu sunt în măsură să acumuleze fonduri proprii sau rezerve. Acestea lipsesc pentru proiectele care sunt urgente în prezent. Este important pentru municipalitate și asigurarea fondurilor necesare pentru planificare, de exemplu pentru pregătirea extinderii rețelei și alte proiecte. Lucas Milbert, responsabilul de cooperare pentru dezvoltare la nivel local în capitala landului Düsseldorf și partener la EWPS 3.0, adaugă:

„Proiectele din domeniul energiilor regenerabile și al eficienței energetice necesită investiții inițiale semnificative. Având în vedere că aceste investiții se amortizează abia după mulți ani (în funcție de tipul investiției, chiar și după zeci de ani), investițiile inițiale ridicate, cu o perioadă lungă de amortizare, pot împiedica procesele de tranziție energetică care sunt justificate din punct de vedere economic.“

¹ www.unendlich-viel-energie.de/projekte/projektarchiv/huckepack-prinzip

Pentru partenerii ucraineni din cadrul proiectului EWPS 3.0, războiul de agresiune al Rusiei reprezintă, de asemenea, o provocare deosebită. Orașul Cernăuți îl formulează după cum urmează:

„Agresiunea militară a Rusiei a provocat daune semnificative infrastructurii energetice a Ucrainei. Atacurile constante asupra centralelor electrice și rețelelor de energie electrică reprezintă o provocare majoră pentru asigurarea unei alimentări stabile cu energie. În aceste condiții, dezvoltarea producției descentralizate de energie și instalarea centralelor solare private (SPP) devin nu doar o soluție economică, ci și o chestiune de securitate și independență energetică.“

La nivel european există diverse programe care oferă sprijin financiar autorităților locale pentru a atinge Obiectivele de Dezvoltare Durabilă și pentru a colabora în cadrul unor parteneriate internaționale. În acest document ne concentrăm în special pe programele de finanțare „Orizont Europa“, „The New European Bauhaus Facility“, LIFE și Interreg. Documentul este completat de fondul pentru personal specializat destinat parteneriatelor locale la nivel mondial, care nu oferă sprijin financiar localităților, ci sprijin sub formă de personal, făcând astfel legătura cu nevoia de personal specializat pentru tranziția energetică.

ORIZONT EUROPA

Orizont Europa (HE) este programul central de finanțare al UE pentru cercetare și inovare. Pentru perioada 2021–2027, a fost și va fi alocat un buget de 95,5 miliarde de euro. Scopul este de a găsi soluții la provocările globale și de a consolida și asigura independența tehnologică a Europei. Scopul este de a atinge obiective clare și măsurabile în proiectele trans- și interdisciplinare în diferite misiuni până în 2030 cu sprijinul guvernelor naționale. În prezent, se desfășoară cinci misiuni în domeniile adaptării la schimbările climatice, orașelor, combaterii cancerului, oceanelor și apei și solului. Astfel, schimbările climatice și tranziția energetică se numără, de asemenea, printre temele pe care Comisia Europeană le pune în prim-plan prin intermediul unor cereri de propuneri specifice. Programul încurajează colaborarea dintre cercetare, industrie și societate în Europa și, parțial, și în afara acesteia. Este important ca partenerii din cel puțin trei țări ale UE să participe întotdeauna la fiecare proiect. O excepție se aplică țărilor asociate la programul „Orizont Europa“, printre care se numără și țările candidate la aderarea la UE. Astfel, și orașele înfrățite din cadrul programului EWPS 3.0 din Ucraina, Bosnia și Herțegovina, Republica Moldova și Germania pot participa la program și beneficia de acesta. Punctele naționale de contact (PNC) reprezintă o rețea de instituții interesate, ministere naționale și Comisia Europeană și sprijină dezvoltarea unei idei de proiect și a aplicației, precum și implementarea gratuită. Acest lucru se realizează prin evenimente de informare, seminarii web, buletine informative și alte materiale informative. Pentru a participa la programele HE, este necesară înregistrarea pe platforma misiunii NetZeroCities. Aceasta permite, la rândul său, accesul la resurse și instrumente, conectează orașele între ele și promovează învățarea între egali. Accesul la platformă este posibil și fără participarea la programe. În ceea ce privește obiectivele anterioare ale EWPS, misiunile „Adaptarea la schimbările climatice“ și „Orașe“, care sunt reunite sub centrul național de contact „Climat, Energie, Mobilitate“, reprezintă punctele de referință cele mai relevante pentru finan-

țarea viitoare. O atenție deosebită este acordată misiunii UE „Orașe neutre și inteligente din punct de vedere climatic”. Ținta este de cel puțin 100 de orașe neutre din punct de vedere climatic și inteligente până în 2030, care ar trebui, de asemenea, să servească drept orașe model și centre de inovare, astfel încât toate celelalte orașe europene să devină neutre din punct de vedere climatic până în 2050. În practică, de exemplu, două orașe pot participa la proiect în calitate de localități pionier, în timp ce alte trei pot prelua modelul ulterior. În ultimii ani, acest lucru a fost deja implementat în trei până la patru apeluri fiecare și vor exista din nou mai multe apeluri cu domenii de interes și obiective dedicate în 2026 și 2027. În următorii ani, accentul se va pune pe sistemele de transport eficiente din punct de vedere energetic, de viață durabilă și de energie urbană. Termenul limită pentru apelul din 2026 este 8 octombrie 2026, pentru a finanța apoi zece proiecte cu un total de 85,5 milioane de euro. Se recomandă să începeți pregătirile pentru o eventuală candidatură din timp. Apelul este activ din data de 4 Februarie 2026.

NOUL INSTRUMENT EUROPEAN BAUHAUS

Un alt program de finanțare este The New European Bauhaus Facility (NEB), care are ca scop promovarea transformării locale a cartierelor prin combinarea durabilității, incluziunii sociale și esteticii. Implementarea programului are loc prin acțiuni la nivel local, proiecte de cercetare și inovare, ceremonii de premiere și acțiuni comunitare. Acesta nu trebuie să fie doar un program de finanțare, ci trebuie să includă și spiritul comunitar. În acest context, trei principii sunt esențiale: unitate, durabilitate și frumusețe. Prin participarea cetățenilor, trebuie create încă de la început locuri durabile și regenerabile, precum și locuri plăcute din punct de vedere estetic și semnificative. Facilitatea NEB sprijină inițiativa ca instrument de finanțare, prin care se vor aloca fonduri anual în perioada 2025–2027. Acest lucru susține financiar transformarea cartierelor. Acesta acoperă întregul proces de implementare, de la cercetare la implementare și scalare. Prin inițiativa NEB, partenerii sunt, de asemenea, puși în legătură între ei, li se pune la dispoziție material informativ și se organizează evenimente anuale, cum ar fi Festivalul NEB. În general, inițiativa „New European Bauhaus” poate fi împărțită în două componente: cercetare și inovare (C&I) și implementare. Componenta de cercetare și inovare este finanțată cu 120 de milioane de euro pe an prin programul „Horizon Europe” și are ca scop combinarea transformării ecologice, a incluziunii sociale și a democrației locale, integrarea economiei circulare și a practicilor regenerative în activitățile concrete, precum și dezvoltarea de modele inovatoare pentru transformarea cartierelor. Componenta de implementare este finanțată dintr-o combinație de fonduri UE și surse naționale și private și oferă sprijin autorităților locale, finanțează inovații și renovări și contribuie la dezvoltarea competențelor. Pentru a candida cu succes la proiectele NEB Facility, trebuie îndeplinite anumite condiții. Proiectul trebuie să fie în concordanță cu valorile incluziunii, sustenabilității și esteticii; trebuie să aibă o structură inter și transdisciplinară, să se concentreze pe un cadru local concret sau pe un cartier (urban, periurban, rural); trebuie să se dezvolte colaborări active în jurul NEB Hub, iar populația trebuie să fie implicată. Apelurile de propuneri pentru 2026 au un buget de 101,9 milioane de euro și cuprind nouă teme în trei domenii. Apelul se deschide pe data de 5 mai 2026 și se încheie la 1 decembrie 2026.

LIFE CLEAN ENERGY TRANSITION (CET)

Programul de finanțare LIFE (L'Instrument Financier pour l'Environnement) este un instrument de finanțare al UE pentru mediu, protecția climei și inovare în domeniul energiilor regenerabile. A fost instituit pentru prima dată între 2014 și 2020 și a fost reînnoit pentru perioada 2021–2027. În conformitate cu articolul 3 din Regulamentul UE 2021/793, programul LIFE „contribuie la o tranziție echitabilă către un sistem economic durabil, bazat pe economia circulară, eficient din punct de vedere energetic, bazat pe energii regenerabile, neutru din punct de vedere climatic și rezistent la schimbările climatice, precum și la protejarea, refacerea și îmbunătățirea calității mediului, inclusiv a aerului, apei și solului, precum și a sănătății, și la atenuarea și inversarea pierderii biodiversității [...]”.²

Pe întreaga perioadă de implementare, între 2021 și 2027, este disponibil un buget total de 5,43 miliarde de euro. Programul se împarte în două componente, „Mediu” și „Protecția climei”, fiecare dintre acestea cuprinzând două subprograme: „Natură și biodiversitate” (NAT) și „Economie circulară și calitatea vieții” (ENV) în cadrul componentei „Mediu”, precum și „Atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea” (CLIMA) și „Tranziția către o energie curată” (CET) în cadrul componentei „Protecția climei”. Punctul național de contact pentru CET este organismul de gestionare a proiectului Jülich, în timp ce toate celelalte programe sunt gestionate de Centrul național de consultanță LIFE ZUG (Viitor, Mediu, Societate). Toate celelalte puncte de contact naționale pot fi găsite și pe site-ul Comisiei Europene³. Proiectele finanțate sunt menite să dezvolte tehnici și abordări inovatoare pentru a rezolva provocările schimbărilor climatice, pentru a ajuta la implementarea planurilor și strategiilor, pentru a evidenția exemplele de bune practici și schimbările comportamentale și pentru a promova furnizarea cuprinzătoare de abordări de succes. Acest lucru este destinat să sprijine dezvoltarea, monitorizarea și punerea în aplicare a proiectelor UE în domeniul mediului și al climei. Cu toate acestea, spre deosebire de programul de finanțare mult mai mare Orizont Europa, LIFE nu finanțează niciun proiect de cercetare. Pot solicita finanțare toate entitățile juridice din statele membre ale UE, precum și din țările asociate programului LIFE. Deși țările asociate nu corespund celor din programul Orizont Europa, acestea includ în continuare țările partenere EWPS, cum ar fi Ucraina și Republica Moldova. Apelurile pentru anii 2026 și 2027 rămași sunt publicate în jurul lunii aprilie și se închid în jurul lunii septembrie. La aproximativ nouă luni de la termenul limită, proiectele selectate ar trebui să înceapă.

Pentru municipalitățile partenere EWPS, subprogramul CET cu un buget total de aproximativ un miliard de euro între 2021 și 2027 s-a dovedit a fi deosebit de relevant. Sub denumirea „Clean Energy Transition”, proiectele sunt finanțate încă din 2003, mai întâi în cadrul programului „Intelligent Energy Europe” (2003–2013) și apoi în cadrul programului „Horizon 2020” (2014–2020). În cadrul programului LIFE, proiectele dedicate tranziției către energia curată sunt cofinanțate de UE în proporție de până la 95 % începând din 2021. Proiectele trebuie să aibă un caracter cooperativ și să fie alcătuite dintr-un consorțiu format din cel puțin trei parteneri din diferite țări participante la proiect. În acest scop, programul este împărțit în mai multe domenii de acțiune, în cadrul cărora sunt finanțate anual mai multe proiecte. În plus, pentru

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DE/TXT/?uri=CELEX:32021R0783>

³ https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life/history-life/life-contacts/european-national-contact-points_en

a veni în ajutorul candidaților, se pune la dispoziție anual un anunț detaliat de cerere de propuneri în format PDF, cu scopul de a oferi persoanelor interesate o imagine de ansamblu asupra tuturor condițiilor.

INTERREG – COOPERARE TERITORIALĂ EUROPEANĂ (ETC)

În cadrul programului Interreg – cunoscut și sub denumirea de Cooperare teritorială europeană (CTE) – Uniunea Europeană sprijină de peste 30 de ani cooperarea transfrontalieră între orașe și regiuni. În centrul atenției se află energia și schimbările climatice, protecția mediului și a resurselor, piața muncii și aspectele sociale, precum și transporturile. Pentru perioada 2021–2027, prin programul Interreg sunt disponibile opt miliarde de euro, repartizate în 86 de programe. Interreg acoperă până la 80 % din costurile proiectelor, restul fiind suportat din fonduri proprii. Interreg este împărțit în patru domenii de acțiune, de la A la D. Domeniul A sprijină cooperarea transfrontalieră și promovarea dezvoltării regionale între regiunile învecinate care au frontiere terestre și maritime comune. Domeniul de acțiune B este responsabil de cooperarea transnațională între parteneri naționali, regionali și locali în cadrul spațiilor de cooperare transnaționale sau al bazinelor maritime. În domeniul de acțiune C se promovează cooperarea interregională. Aici accentul se pune pe rețelele de cooperare și pe schimbul de experiență. Domeniul de acțiune D vizează cooperarea dintre regiunile situate la periferia geografică a UE. Modalitățile de înscriere diferă în funcție de domeniu. Accentul se pune însă întotdeauna pe colaborarea cu alte localități, care trebuie menționată încă din cererea de finanțare, atât în ceea ce privește partenerul principal, cât și partenerii. Apelurile deschise ale fiecărui program Interreg pot fi consultate pe site-ul web⁴. În primul rând, sunt importante analiza domeniului de aplicare al programului și a priorităților de finanțare, structurarea ideii de proiect și căutarea partenerilor. Propunerea ar trebui elaborată ulterior în comun și să includă obiectivele, pachetele de lucru și finanțarea. Partenerul principal preia coordonarea și depune cererea de finanțare. Pentru consultanță, sunt disponibile punctele de contact naționale.

Partenerul EWPS 3.0 din Cernăuți participă în prezent la două proiecte din două domenii de acțiune ale programului de finanțare Interreg. În cadrul programului Interreg Europe 2021–2027, proiectul IN MOBILITY: Reducing Mobility Poverty in Urban Areas a beneficiat de finanțare în cadrul domeniului de acțiune B. Proiectul reunește parteneri din patru regiuni și cinci orașe din toate cele cinci zone ale programului Interreg Europe 2021–2027. Acestea provin din Italia, Grecia, Polonia, România, Belgia, Țările de Jos, Letonia, Serbia și Ucraina, sub forma orașului Cernăuți. Are loc începând cu data de 1 mai 2025 până pe 31 iulie 2029. Obiectivul orașului Cernăuți este de a crea un sistem de transport mai eficient, mai incluziv și mai ecologic, care să îmbunătățească calitatea vieții, să reducă impactul asupra mediului și să promoveze dezvoltarea durabilă a comunității. Proiectul are ca scop elaborarea unui plan de acțiune pentru dezvoltarea durabilă a mobilității până în 2030. Proiectul PARKS – Participatory Actions for Resilient and Knowledgeable Stewardship face, de asemenea, parte din programul interregional URBACT al Interreg, domeniul de acțiune C. În acest sens, orașul Cernăuți colaborează cu parteneri din Italia, Ungaria, Portugalia,

⁴ <https://interreg.eu/calls-for-projects/>

Bulgaria, Spania și Irlanda. Proiectul se derulează începând cu data de 1 Noiembrie 2025 până pe 30 aprilie 2028 și are ca scop dezvoltarea spațiilor verzi urbane pentru a contribui la o dezvoltare urbană durabilă, pentru a îmbunătăți calitatea mediului, pentru a promova biodiversitatea și pentru a spori bunăstarea locuitorilor comunei.

FONDUL PENTRU PERSONAL CALIFICAT DESTINAT PARTENERIATELOR LOCALE LA NIVEL MONDIAL

Fondul pentru personal specializat destinat parteneriatelor locale la nivel mondial a fost înființat de Deutschen Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) und Engagement Global, respectiv de centrul său de servicii „Kommunen in der einen Welt (SKEW)“, în numele Ministerului Federal pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), cu scopul de a facilita schimburile profesionale. În loc de sprijin financiar, fondul ar trebui să ofere specialiști și experți. În cadrul programului, experți locali sau specialiști în dezvoltare sunt trimiși în orașele partener, contribuind astfel la dezvoltarea de proiecte și la consolidarea parteneriatelor locale. Parteneriatele pot fi atât parteneriate instituționalizate între orașe, cât și parteneriate bazate pe colaborări anterioare în cadrul unor proiecte. Aceste parteneriate conectează întotdeauna o localitate germană de o localitate din străinătate. Aceasta poate fi situată în Europa sau în afara acesteia. Cu toate acestea, marea majoritate a experților detașați și a detașărilor planificate se află pe continentul african și în Ucraina. Rolul experților constă, în special, în a oferi consiliere comunei partener cu privire la aspecte tehnice și strategice și în a dezvolta rețele. Obiectivele sunt, printre altele, consolidarea serviciilor locale și facilitarea autonomiei administrative, elaborarea de soluții concrete pentru provocările existente, oferirea de consultanță cu privire la posibilitățile de finanțare, precum și în domeniul managementului de proiect și al implementării, dezvoltarea de inițiative comune în spirit de parteneriat și extinderea rețelelor, construind astfel punți de legătură și creând o bază și structuri durabile pentru colaborări viitoare. Acest lucru este destinat să consolideze atât comunitatea partenerilor, cât și parteneriatul pe termen lung. În acest scop, experții primesc un contract și un salariu din partea comunității gazdă, care este achitat în întregime din fondul pentru personal specializat. De asemenea, schimbul de experiență între experții implicați este consolidat în mod specific prin organizarea de evenimente. Scopul programului este de a oferi și de a plăti un salariu competitiv, contribuind în același timp la realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă ale ONU. Mai exact, există, de exemplu, un parteneriat între Karlsruhe și Vinnytsia, în Ucraina, menit să consolideze reziliența urbană, întrucât ambele orașe urmăresc actualizarea planurilor de dezvoltare urbană, deoarece documentele vechi datează încă din perioada anterioară pandemiei de Covid-19 și a războiului de agresiune al Rusiei. Însă și alte localități germane au încheiat parteneriate cu orașe ucrainene pentru a consolida dezvoltarea economică și infrastructura locală sau pentru a îmbunătăți ofertele de formare profesională continuă.

Pentru a participa la program, ambele comunități partener trebuie să depună o declarație de interes de aproximativ trei pagini, în care trebuie să răspundă la întrebări inițiale privind obiectivele și experiența acumulată. Acest lucru nu este încă obligatoriu din punct de vedere juridic. Ulterior, echipa Fondului pentru personal calificat va oferi consultanță partenerilor interesați în vederea concretizării obiectivelor, in-

dicatorilor, pachetelor de lucru și profilului experților. Apoi poate începe procesul de recrutare a personalului calificat, care va beneficia de un program de integrare în ambele localități și va fi apoi angajat. Pe durata detașării, experții beneficiază de sprijin prin evenimente de networking, vizite, schimburi telefonice și consiliere generală.

REZUMAT

Există câteva programe de finanțare și proiecte care pot contribui la accelerarea tranziției energetice. Problema principală nu este neapărat numărul de oportunități de finanțare, ci efortul birocratic pe care îl implică pentru autoritățile locale identificarea, evaluarea și depunerea candidaturilor pentru astfel de proiecte. Din cauza presiunii financiare în perioadele de criză bugetară, tot mai multe localități solicită participarea la programe de finanțare. Supraîncărcarea programelor și șansele reduse de succes au constituit o temă recurentă pe durata derulării programului EWPS 3.0. Pentru fiecare cerere este nevoie de personal, care, la rândul său, trebuie finanțat. Lipsa cunoștințelor de limba engleză în comunele partenere din Ucraina și, de exemplu, din Republica Moldova reprezintă un obstacol suplimentar. Astfel, astfel de cereri reprezintă un obstacol major, în special pentru comunele mici. În plus, unele localități sunt pur și simplu prea mici pentru a beneficia de anumite programe de finanțare. Procedurile lungi și complicate de depunere a cererilor și a candidaturilor mobilizează mult personal, fără a exista certitudinea că se va obține o acceptare, întrucât șansele de succes sunt adesea sub zece la sută. Lucas Milbert, reprezentant al orașului Düsseldorf, pledează, prin urmare, pentru programe de finanțare fără birocrație la nivel regional, federal și european, precum și pentru un cadru juridic fiabil care să încurajeze investițiile pe termen lung și cu risc redus în energiile regenerabile și în măsurile de eficiență energetică. În special costurile reduse de finanțare ar trebui să reducă riscul pentru localități. Procedurile de solicitare simplificate și scurte, precum și subvențiile constante ar putea facilita finanțarea tranziției energetice pentru orașe și comune. Fondul german pentru climă și transformare reprezintă un pas în direcția cea bună.

Foto © aee